

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumeră și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cenciuri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în care li-s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

„Patrioți“ nepatrioți.

Luând la o revistă cât de superficială districta maghiară, 'i-se dă ori-și-cui puțința de a înțelege, că bărbății politici ai compatrioților maghiari sunt pe la finele operei lor constituționale naționale. Ideea de stat maghiar, așa după-cum li-o zugrăvesc fantasia lor, este aproape sub coperiș. Și de aceea lăutarilor d'al de Moldován Gergely etc. li-s'a și dat voe să „dica“ și să facă constructorilor voe bună.

Mai este însă un semn, că opera, înțelegem cea constituțională cum o înțeleg compatrioții maghiari, e terminată. Au început „patrioții“ a se certa între sine asupra reformei administrative, ceea-ce va să dica, că de Români, de Germani, de Slavi nu mai au nici o răcoare. Acestora li-s'a pus pumnul în gură. Au să tacă și să se supună poruncilor „domnesci“.

Așa pretinde constituțiunea, dreptatea, libertatea și egalitatea în stilul domnilor, cărora până una altă le este dat a manipula cu puterea în țările ungurești.

Cearta aceasta internă, am pute dice, pentru noi, ca pentru toți nemaghiarii, n'are nici o importanță. Ea se și prezintă, ca-și-când ar fi mai mult pentru ochii oamenilor. Este vorba, și cu ocaziunea reformei administrative, ca și cu altele, să-și asigure compatrioții maghiari predominanța elementului lor și apoi — toate sunt bune.

În privința aceasta nu mai poate ave loc nici o îndoaială.

De douăzeci-și-trei de ani încoace nu s'a făcut în parlamentul unguresc nici o lege mai de dai Doamne, prin care elementul maghiar să nu se fi îngădit de toate părțile cu toate bună-tățile și asigurările existenței sale exclusiviste. Așa are să fie și legea, prin care ar fi a se reforma administrațiunea. Voteze-se ea apoi cum o vrea guvernul, voteze-se cum ar vr-o opozițiunea. „Patrioții“ actuali se pot deosebi în formă, în esență sunt înțeleși: voiesc una și aceeași.

Stat național maghiar voiesc guvernul cu liberalii, care ascultă de el, și stat național maghiar voiesc opozițiunea maghiară. În ideea aceasta culminează patriotismul și idealul a tot ce începe în cadrul patriotismului în sensul compatrioților maghiari.

Noi însă dela începutul luptei noastre constituționale și naționale am vedut în felul acesta de patriotism un pericol pentru patrie. Am dat și expresiune vederilor noastre constituționale și am d'is, că statul unguresc, după-cum 'l-a alcătuit trecutul de o mie de ani, este poliglot și n'are să fie național. Fiecare naționalitate are în armonie cu celelalte să se desvoalte după firea ei și toate laolaltă să lucreze spre o țintă: să promoveze interesele și cu un cuvânt fericirea patriei.

Expresiunea noastră ni-a adus procese de presă preste procese de presă, întemnițări preste întemnițări. Toate aceste de sigur, ca să se producă și în noi, de frică, dacă nu de voie bună, convingerea, că cum d'ic domnii compatrioții maghiari e bine și nu cum sunt vederile noastre.

Convingerea însă nu s'a produs. Sântem în anul al optulea de luptă și noi sântem cu vederile noastre tot acolo, unde eram cu opt ani înainte: Ungaria e stat poliglot, poliglot are să rămână.

Pentru-că noi ne d'icem, că deși astăzi naționalitățile pare-că sunt cu-

pinse de un somn de iarnă, n'au să fie în veci tot așa. În măsura aceea, în care năpăstuirea lor va fi mai mare din partea celor cu ideea de stat maghiar național, va crește și se va desvolta și sentimentul național în diversele naționalități din țările unguresci. Astăzi sânt Români în linie de luptă. Sașii stau în rezervă. Sërbo-Croații și Slovaci sânt zăpăciți. Mâne sau poi-mâne însă se vor trezi și ei și vor protesta contra desnaționalizării, care fără sfială compatrioții maghiari o predică la toate ocaziunile.

Întrebăm acum, că atunci, când firea va aduce cu sine, ca fiecare naționalitate să-și apere existența, și se va încinge o luptă pentru existență între fiii aceleiași patrii, pentru patrie va fi bine?

Și lupta aceasta va fi inevitabilă. Va fi, deoare-ce elementul maghiar, precum vedem, 'și-a pus odată în cap să facă din Ungaria poliglotă un stat național maghiar. Și el nu caută și nu pricepe, că nu are putere destulă, ca să paralizeze lupta din capul locului și cu atât mai puțin să o suprimă, după-ce odată se va fi început.

În adevăr, că omul trebuie să se mire de orbia, de care sânt cuprinși bărbății politici ai Maghiarilor, încât să nu vadă, că împing lucrurile la lupte nefericite între cetățenii aceleiași patrii; că ei duc lucrurile mai departe, le duc la concludsiunea, prin care să se nege și dreptul de existență al Ungariei, ca stat de sine.

Și ei tot se țin, că sânt patrioți *per excellentiam*?

Ei sânt patrioți nepatrioți în sensul cel mai sever al cuvântului. Și dacă noi până acum n'am putut din cauza șovinismului lor să ne apropiem de d'nsii, numai ei sânt cauza. Pentru-că ei n'au suferit nici să căutăm a-i capacita, că ei sânt inimici patriei, nu noi, că ei împing patria spre aventuri, al cărui capăt nu se poate vedea.

Vor vota și reforma administrativă.

Bine ar fi, când ar fi aceasta legea cea din urmă dintre legile, care n'ar fi trebuit să se voteze. Mai bine, când după aceasta s'ar începe o altă serie de legi. Legi, care să aibă deopotrivă în vedere pe toții fiii patriei și care și din patrioții nepatrioți de astăzi să facă bunii patrioți.

Foile boeme despre memoriul studenților români. Cetim în „Românul“ (nr. din 9 Aprilie n.): Dilele trecute am arătat, că diarul tinerilor Cehi din Olmütz a scris un articol foarte favorabil miscării studenților nostri universitari, citând pasaje întregi din memoriu.

Ne sosesc acum alte două diare din Praga, capitala Boemiei, care deasemeni scriu despre memoriul studenților nostri universitari.

Astfel „Politika“, organul bătrânilor Cehi, în numărul seu dela 11 Martie, după-ce arată că guvernul unguresc prin proiectul asilelor de copii voiesc a desnaționaliza, face istoricul miscării studenților și reproduce pe două coloane din memoriu, voină să arate toate tirăniile, barbariile și calcările de legi ce comite guvernul unguresc în contra naționalităților și îndeosebi contra Românilor, cei mai numeroși, cei mai culti și mai bine organizați dintre naționalitățile subjugate.

Ear' „Novodny Listy“, organul tinerilor Cehi, dela 19 Martie, sub titlul „Universitarii români aduc înaintea parlamentului Europei civilizate pe Maghiari“ aduce un articol pe două coloane, în care deasemeni se arată cu vîi colorii cum descendenții lui Attila prin guvernul lor despot și brutal vor să pună pedeci progresului unui popor nobil și plin de generoase sentimente ca Români. Pentru a ilustra apucăturile revoltătoare ale Maghiarilor, reproduce apoi pasagele din memoriul studenților, în care se arată, cum instituțiile de cultură române sânt rind perind atacate de Unguri, cum guvernul unguresc calcă zilnic legile sancționate chiar de Împăratul Francisc Iosif, al cărui Tron în cele mai grele împrejurări a fost apărat de Români.

Situațiunea internațională. „Nationalzeitung“ din Berlin publică un prim articol, în care caracterizează situațiunea internațională astfel, că Franca se crede probabil de înarmată gata, și că în Rusia șovinistii panrusesci împing spre războiu. Partidul european războinic crede probabil momentul aproape pentru a începe o acțiune. Hotărîrea însă nu atîrnă dela el, ci dela voința Țarului. Tocmai aceasta dă nota caracteristică a actualității, că pacea și războiul sânt puse cu totul la voința unui singur om. Dar' tocmai Alexandru III. e accesibil pentru convingerea, că deși începerea unui războiu atîrnă dela voința sa, dar' nu atîrnă decursul și sfîrșitul războiului. Aci ar fi o garanție oare-care în contra unei izbucniri violente apropiate.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 29 Martie st. v.

Afaceri interne.

Discuțiunea asupra proiectului de reformă administrativă curge încă în comisiunea administrativă a camerei. Contele Apponyi a așternut comisiunii un nou proiect în ceea-ce privește autonomia comitatelor. Comisiunea n'a primit proiectul contelui Apponyi de basă la discuțiune, însă îl va lua în considerare la modificările propuse la fiecare paragraf.

Comisiunea regnicolară ungară a încredințat renunțul croat dlui Max Falk, pentru a veni cu propuneri cu privire la atitudinea ce este a se lua.

Din Cisleithania.

Ieri s'a întrunit noul Reichsrath. Ministrul-președinte Taaffe a provocat pe dl de Smolka a primi presiul provisor. Guvernul notifică retragerea ministrului Dunajewski și numirea dlui Steinbach ca ministru de finance.

Înciea triplei alianțe.

„Times“ aduce scirea, că negocierile pentru încheierea triplei alianțe, care expiră în anul 1892, au ajuns la un rezultat multumitor. Tripla alianță nu va suferi o modificare esențială. Ea rămâne defensivă; cele trei puteri se aliază de nou pentru scutirea teritoriilor europene. Tripla alianță se reînnoiesc pe cinci ani.

„Vossische Zeitung“ ia notiță de scirea din „Times“ și-și exprimă cea mai mare satisfacție, atrage însă atențiunea, că nu poate fi vorba de termin, căci alianța nu e legată de un timp oare-care.

Hitrowo.

„La Liberté Roumaine“ scrie următoarele: „Primim dintr'un isvor autorizat scirea, că contrar scirilor colportate în zilele din urmă, domnul Hitrowo nu va părăsi postul seu din Bucuresci.

Rusia și Bulgaria.

„Polit. Correspondenz“ primesce dela corespondentul seu din Petersburg o scrisoare, care declară ca lipsită de orice temei presupunerea, că Rusia va face demersuri diplomatice cu ocaziunea zilei de 6 Aprilie, dată, la

FOIȚA „TRIBUNEI“

Numismatica.

De

Dimitrie Sturdza.*

(După „Crestomatia română“ de I. Manliu.)

Între științele auxiliare ale istoriei își are și numismatica locul ei, însemnătatea ei. Această știință se ocupă în special de clasificarea și explicarea monedelor și medaliilor.

Adese-ori numai prin monede ni-s'a transmis existența unor state sau a unor regi. Ori-cât de obscure și de mici, e important pentru trecut și pentru viitor a cunoaște starea, în care se aflau națiunile, și relațiunile

* D. Sturdza s'a născut în Iași la 1833 și s'a ocupat mai ales cu numismatica și istoria. Dl Xenopol, vorbind de un studiu al dlui Sturdza, d'ice: „D. Sturdza în acest studiu se arată ca un adînc cunoscător al numismaticii române, mai ales prin descifrările adese foarte grele ale vechilor monede și prin așezarea lor în perioada, de care se țin“. Ca membru al Academiei este unul din cei mai activi propagatori ai intereselor culturale românești. Colecțiunile lui de manuscrise, documente și monede sînt de mare preț. A scris despre numismatica română în limba germană și română, și fe-lurii articoli științifici în „Convorbiri Literare“, „Revista Nouă“ etc.; are o scriere despre portretele domnilor români, care a fost publicată mai întîiu în „Analele Academiei“, ca și darea de seamă despre nisc. documente istorice aflate la Wiesbaden. Precum ve'lem, D. Sturdza scrie totdeauna întemeiat pe documente fie ele de ori-ce fel, face deci monografii importante pentru istoria națională. Mai în urmă a publicat împreună cu alți doi colaboratori 5 volume de documente privitoare la istoria renascerii noastre în veacul acesta, operă foarte importantă pentru istoria noastră.

popoarelor între dîsele. Așa d. e. o monedă din insula șerpilor dela gurile Dunării ne dovedește, că acea insulă era o colonie grecească, — monedele regilor din Bactriana ne arată, că acea țară, înfundată în Asia, sta sub influența culturii grecesci.

Monedele sînt altădată singurul mijloc pentru a determina cu precisiune întinderea unei dominațiuni. Alexandru-cel-mare al Macedoniei în mersul seu cuceritor până în marginea Indiei bătea monede cu efigia lui în toate orașele ce supune scepturii seu. Numai prin culegerea acestor monede și prin descifrarea adese-ori anevoioasă a numelui orașului, unde ele au fost bătute, avem astăzi date pozitive despre întinderea imperiului macedonean.

Prin monede ne orientăm și asupra influenței popoarelor unul asupra altuia. Astfel ne dăm prin monede o socoteală exactă de influența exercitată de Greci asupra Italiei meridionale și a Siciliei, — de lăpșirea culturii feniciene asupra republicii cartaginenese și în Spania.

Chiar gradul de cultură al popoarelor ni-se revelează în mod pipăit prin monedele lor. Cine nu e surprins deodată de frumseța artistică a monedelor grecesci și de urciunea monedelor chinezesci?

În privirea cronologică adese-ori monedele sînt nisece semne prețioase, fără de care nu ne-am pute orienta.

Nu numai toate aceste, dar' și starea economică și politică a unei țeri poate să fie clasificată prin existența monedelor și studiul lor. Dovadă pipăită despre aceasta este numismatica românească.

Puținele desvoltări ce proced, vor fi suficiente pentru a dovedi, că numismatica nu

satisface numai curiozitatea amatorilor de colecțiuni, ci că ea în adevăr există ca o știință, care merită a atrage atențiunea ori-cărui om cult.

Numismatica e o știință cu atât mai interesantă, cu cât ea se ocupă de un obiect, care joacă un rol din cele mai importante în viața popoarelor, — de monedă. Și acest punct e și el de mare însemnătate pentru studiul istoriei noastre naționale.

La începutul vieții popoarelor, darave rile distre oameni se făceau prin schimbări directe de obiecte între d'nsii.

Cel care avea haine și doria carne, căuta să găsească pe proprietarul unui bou sau al unei oi, care avea nevoie de haine. Ce dificultăți nenumărate se născuau de aici! Când haina nu era suficientă pentru a cumpăra bou, sau când proprietarul hainei nu avea nevoie de un bou întreg, se putea întempla, că nici unul, nici altul nu-și putea îndeplini dorința: fiecare era silit să stea în cea mai mare nevoie. Dacă unul se întorcea flămînd acasă, celalalt era expus a tremura de frig sau a suferi arșița soarelui.

Chiar în timpurile de astăzi avem exemple despre o asemenea stare de lucruri. Nu sînt mulți ani, o cântăreață din teatrul liric din Paris făcea o călătorie artistică prin lume. Ea ajunse într'o insulă din Oceania și dădă acolo un concert. Partea ce 'i-s'a cuvenit din câștigul acelu concert se compunea din următoarele obiecte: 3 porci, 23 curcani, 44 pui de găină, 5000 nuci de coco, mii de banane, de lămâi și de portocale. Ce era să facă cântăreața cu toate aceste obiecte? Când a părăsit acele insule primitive 'și-a satisfăcut nevoile stomacului cu o parte din ele.

Îndată-ce o societate primesce o desvoltare oare-care, ea caută să învingă aceste dificultăți, care ar face ori-ce traiu imposibil.

Atunci s'au gândit oamenii, pentru a înlesni transacțiunile dintre d'nsii, a crea un intermediar. În starea primitivă, când proprietarul de haine doria un bou, proprietarul unui bou doria arme și proprietarul de arme doria haine, — tustrei trebuiau să se adune la un loc, pentru-ca nevoile fiecăruia să fie satisfăcute. Aceasta era greu, adese-ori ce neputință. De aceea se creă un intermediar, care avea și el valoarea lui proprie, dar' care era totodată de un us mai general.

Într'o stare mai puțin desvoltată, vitele serviau cel mai des de acest intermediar. Valoarea vitelor servia de măsurător de valoare a altor obiecte și înlesnia totodată transacțiunile. Grecii din timpul lui Omer extimau armele lui Diomed drept 9 boi, armele lui Glau drept 100 boi. Românii se serviau la început în transacțiunile lor comerciale de animale. Astfel se explică cuvîntul „pecunia“, care derivă dela „pecus“, vită.

Vitele puteau servi în timpuri primitive.

Cu crescerea și desvoltarea vieții sociale, transacțiunile se înmulțiau, se întindeau, deveniau mai complicate. Trebuia găsită o marfă mai apropiată de cerințele ce 'i-se făceau de o situațiune nouă și mai complexă. Un bou d. e. e greu de transportat, nu se poate ușor împărți, e supus periciunii, și carnea unei stricăciuni grabnice.

După-ce s'au făcut multe încercări, — cu ferul, cu plumbul, cu pelea, — s'a văcut, că nimic nu egalează metalele prețioase, — arama, ear' mai ales argintul și aurul.

care expiră mandatul prințului Ferdinand al Bulgariei ca guvernator general al Rumeliei orientale. Rusia nu va schimba nimic din atitudinea sa.

Conflictele italo-american.

„Opinion e“ din Roma publică nota următoare:

„Decând incidentul din New-Orleans este obiectul negocierilor diplomatice între cele două guverne, telegrafurile Statelor-Unite desfășură în toate zilele o fecunditate minunată.

„Așa, o telegramă din Filadelfia anunță, că nisece familii americane sînt reținute ca zălog la Florența, la Roma și la Neapole; că preste 100 de Italiani din Chicago au jurat pe stilettele lor să-și răsbune în mod crud pentru măceluri; că preste 20.000 de Italiani se prepară, ca să năvălească în New-Orleans etc.

„Toți aceia, care dincoace și dincolo de Atlantic sînt partizani ai relațiilor oneste între popoare, nu vor pute să nu fie întristați de aceste tentative de a strămuta cestiunea.

„Această cestiune prin simplicitatea ei înșasi se impune întregii lumi civilizate: este vorba de a se scî, dacă este permis unui guvern de a se sustrage sarcinei, pe care o are față cu un altul de a-i garanta dreptatea pentru naționalii sei“.

Gloatele în Ungaria.

Din un raport al consilierului ministerial Paul Biro despre activitatea ministerului ungar la departamentul pentru apărarea țării rezultă, că organizațiunea instituțiilor gloatelor în Ungaria se poate considera astăzi de o faptă împlinită. Există deja de pe acum în Ungaria 94 cercuri pentru gloate, care dau tot atâtea batalioane, care se formează în semi-brigade, respective în regimente gloate și în brigade gloate. Afară de aceste se formează în stațiunile regimentelor gloate din companiile de întregire 28 batalioane de întregire de câte 3 până în 4 companii, în care se rînduiesc gloatașii cei mai bătrâni dintre cei deprinși milităresce, așa că gloatașii mai tineri rămîn în batalioanele mobile. Asemenea și călăreții gloatași se împart ca și husarii-honveți în escadroane și diviziuni. Ca multă îngrijire s'a căutat, ca în fiecare subdepartămint gloatașii dintr'o comună sau din un district să rămână împreună. Materialul de gloate ce se află în Ungaria, care numără preste 2¼ milioane, permite a ține în evidență preste statul normal pentru formarea trupelor încă 30 procente. Dar formațiunea gloatelor nu se află numai pe hârtie. În toată liniștea s'a înființat în fiecare cerc de gloate câte un oficiu de evidență, presidiat de un oficer mai ales din statul pensionarilor sau din șirurile celor prenotaiți pentru funcții locale. Acestui oficer este atașat un sergent-major, care a absolvat cu succes un curs de instrucțiune înființat ad hoc, și mai mulți suboficieri sau cancelisti civili. Afară de aceea se află la fiecare comandă districtuală o secție anume pentru gloate, care are a conduce, respective a supraveghea afacerile din acest resort. La 1890 au fost la dispoziție oficieri: pentru infanterie 4782 combatanți și 307 manipulanți, pentru cavalerie 677 combatanți și 110 manipulanți. Ambele departăminte de gloate au însă trebuință preste tot numai de 2918 oficieri combatanți și 128 manipulanți

pentru infanterie, ear' la cavalerie 240 combatanți și 10 manipulanți. Medici și veterinari stau la dispoziție pentru infanterie 707 medici, pentru cavalerie 10 medici și 110 veterinari. Pentru înarmarea gloatelor sînt materialii cu prisos, deoarece prin înarmarea honveților, puscile Werndl au devenit disponibile și din creditele de înarmare s'au procurat următoarele deposite: 160.000 mantale pentru infanterie, 5000 mantale pentru cavalerie, 160.000 părechi păpuși, 300.000 obiele, 140.000 bluse, 40.000 cămeși, 40.000 ismene, 20.000 cravate, 126.000 chipiuri albaste și 10.000 pantaloni, hamuri pentru 40 escadroane, 5280 cuțime, 3000 țoale de cai, 50.000 vase de fert pentru infanterie și 4000 pentru cavalerie, 148.000 cești, 120.000 sticle, mai multe sute de mii pachete de bandage etc.

În cestiunea „statutelor“ fondului de pensiuie al preoților deficienți etc. din diecesa ortodoxă română a Caransebeșului.

Primim dela un preot din diecesa Caransebeșului următoarea scrisoare:

Acum după-ce preoțimea ortodoxă română a diecesei Caransebeșului a arbat semne de existență, apoi că își cunoaște misiunea sa, că este o tagmă conscie de poziția sa în lume, că posede caracter firm și că e un factor însemnat în diecesă și patrie, mai bucur de aceste criterii de viață și emancipare.

Era și timpul, onor. frați preoți, era timpul suprem, ca să dovedim tuturor, dar' mai ales celor din centrul diecesei, că nu sîntem nisece unelte, de care să dispună cineva după dragă voce.

Mă bucur de caracterul firm al onor. preoții, căci oameni sîntem, oameni, care urmăm unui impuls intern, care ni-l diecează consciența, și consciența e un judecător intern înscut omului, e duhul ce locuiesc în om, cum țice marele apostol la Corinteni I. 2—11.

Dar' nu e destul atîta! Însă înainte de a-mi exprima părerea, îmi permit a reasma pe scurt „observările“, ce până în present le-a făcut preoțimea cu referență la „statutele fondului de pensiuie preoțesc“.

1. În nr. 5 a. c. al organului diecesan „Foaia Diecesană“, preoțimea tractului protopresbiterial Mehadia, într'un „memorand“ subternut atât vener. consistor, cât și vener. sinod eparchial, scrie astfel: „Clerul din acest tract, — luând la cunoscință statutele fondului de pensiuie și foloasele ce sperează a le căștiga ori-care preot, nu poate să țica alta — prelungă toate, că simte necesitatea modificării unor §§. din acestia, — decât, că sînt satisfăcătoare.

Se roagă numai, ca §. 5 să se modifice într'acolo, ca preoțimea să fie constrînsă a plăti anticipative pe 10 ani, până cu finea 1892 taxele anuale, precum și cea fundamentală. Și după solvarea acestei sume se mai deobligă a solvi și în viitor taxa anuală până la 30 de ani de serviciu. Pretind însă, ca preoțimea să fie asigurată pentru ori-ce în-tîmplare tristă a sorții ce ar ajunge-o pe ea și familia sa ori-cînd s'ar întîmpla aceea. Adecă favorul de a se pute bucura de pensiuie, se nu se iee după 10 ani expirați în serviciu, ci și la un an, eventual o țic de preoție, de s'ar afla necesitatea pensionării aceleia, să se pensioneze, luându-se cu drept de pensiuie 10 ani.

Roagă, ca etatea de pensionare pentru casuri normale să fie 55 de ani și nu 65.

Mai voesce, ca dacă un preot ar răposa fără a se fi bucurat de pensiuie, văduva preuteasă și orfanii răposatului să se bucur de întreaga pensiuie a respectivului.

Arată, că ar fi foarte cu cale, dacă și din cassa bisericii s'ar da taxă anuală.

2. În nr. 7 tot al aceleiași organ, preoțimea din protopr. Bisericii-Albe, aderează întru toate la cele optate prin memorandumul preoților din tractul Mehadie.

3. În nr. 10 tot al aceleiași organ preoțimea din protopr. Făgetului roagă ven. sinod eparchial pentru următoarele modificări ale sus menționatele statute:

La §. 2 cer să se mai adaugă:

m) câte un crețar de suflet dela comuna bisericească;

n) clericul ce ar lua în căsătorie ficia vre-unui mirean să de 100 fl.;

o) clericul ce ar lua ficia unui preot din altă diecesă să de 50 fl.;

p) indiviții necualificați formal și regulat pentru tagma preoțescă, dar' promoțai la aceasta în urma unor giurștări locale să de 100 fl.

Sub p. r) aderează și dinșii la hotărîrea preoții tract. Mehadie, dar' expun mai în detail suma ce ar avé să de ș. a.

4. Preoțimea din tractul protopr. al Orașului încă a subscris o rugare către vener. sinod eparchial și cere următoarele modificări:

a) (II. Formarea fondului) §. 2 f) Comunele bisericești au încă să plătească o taxă anuală (statorită prin statute) din cassa bisericii, de după clasa de care se ține parochia.

b) §. 9. La pensionare să nu se iee în considerare clasa parochiei, nici cualificațiunea pensionatului, ci să se statorească trei clase: protopresbiteri, preoți și capelani (diaconi) și după aceste trei categorii să se pensioneze. Motivarea: preoții ortodoci români, conform principiului întemeietorului legii creștinesci Ius Christus, sînt servitori la unul și același sf. altar, au misiune egală în lume de a lumina și întări în credință, sînt asemenea expuși fatigelor ce țilnic bîntue biserica și pe poporul ortodox român.

Dar' nu vedem și nu ne convingem țilnic, că cu toate-că posedem frumoasă constituțiune bisericească, totuși obvin adese casuri, că un individ puțin cualificat în urma protegiilor private, ori în urma altor calități firesci ș. a. devine preot la o parochie cu dotațiune foarte bună, ear' un individ mai mult cualificat, căruia îi lipsesc celelalte calități, vegetează numai într'un sătuț obscur și se perde spiritualmente. Apoi dacă în tinerete sîntem atât de excepțioai, cel puțin la neputințele noastre și la bătrînețe să fim egal îndreptățiți.

c) La §. 15 se roagă a se adauge: Preoții, care au funcționat cîtiva ani până la intrarea în vigoare a acestui „statut“ (1 Ianuarie 1891), dacă ar voi, să li-se permită a solvi taxa anuală pentru toți anii căți au servit până aci, ear' la eventuala pensionare să 'i-se compute ca ani de pensionare numai jumătate. D. e. un preot a funcționat 20 de ani ca preot (până la 1 Ianuarie 1891), dinșul are să solvească taxa anuală pe toți 20 de ani, ear' la pensionare să 'i-se considere ca ani 10. Aceasta n'ar fi în detrimentul fondului și preoții respectivi bucuros jertesc jumătate din al lor, dar' ar fi nedrept a-i perde de tot.

d) În fine un nou §. ca un preot, care a servit preste 30 de ani (până la 1 Ianuarie 1891), să nu fie constrîns a solvi la acest fond, dar' nici să aibă vre-un drept...

Aceste sînt obiecțiunile preoții din patru tracte protopresbiterale. Dacă sînt mulțumiți preoții din celelalte tracte cu aceste „statute“, nu sciu, și nici nu află de oportun a erua. Unii frați preoți poate-că sînt astfel situați, încât le par ridicule toate sbuciumările noastre, alții vor avé alte motive.

Una însă sciu. Cînd s'au proiectat „statutele“ acestui „fond“ nu s'a ținut cont de preoțimea acestei diecese, am fost priviți ca nisece paria, care să privim ca o grație toate ce ne vin de sus.

Însă experiență se pretinde dela acela, care voesce să croască legi altuia, experiență și iubire de dreptate.

Apoi mult st. domni deputaiți, care au participat la ședința din 11/23 Aprilie 1890, au luat prea ușor înainte treaba și n'au aflat cu cale a se întrepune în cauza noastră și au primit en bloc statutele, par'că ar fi că-mașa ciuimii.

Noi nu scim din ce motiv, dar' ni-a venit suspect. Noi cunoaștem, că P.S.S. arhierul nostru este prelatul cel mai constituțional și ar fi permis fiecăruia a-și face obiecțiunea.

Fiindcă însă s'a proces cu atîta indiferență la acceptarea acestui „statut“ și fiindcă o parte din preoțime a înaintat rugări, și fiindcă vom afla și noi pe o persoană, care să fie inspirată de virtute civică și de dreptate, și va lua cuvîntul în cauza modificării acestui „statut“ la viitoarea sesiune sinodală; apelez pe această cale la consciența onoraților frați preoți și vă rog: Inimați-vé, să fim oameni!

Alegerile de deputaiți la sinodul eparchial ne stau înainte. Să ne nisum a ne alege astfel de bărbați, care prelungă aceea, că sînt demni de această dignitate onorifică, se vor interesa și lucra pentru cauza noastră. Să le punem la inimă durerile, neajunsurile noastre, să le sducem aminte, că și noi sîntem oameni, că și noi avem o misiune în lume, și că este în folosul întregii națiuni române și al bisericii ortodoxe, ca și noi preoții să avem un destin mai favorabil.

Să iee în considerare mult st. domni deputaiți, că prin excepționari, prin clasări se produce numai nemulțumire și discordie între frați.

Și dacă acum sîntem expuși unui a duce o viață de martir aproape, precînd pe alții îi vedem trăind în abundență, apoi cel puțin la bătrînețe și neputință să înceteze aceasta și să fim egali.

Constituțiunea bisericească ne îndrumă la lucru, deci să lucrăm, fraților!!!

Serisă lungă riul Căraș, de

Un preot ortodox.

CORRESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Cluj, în 24 Martie v. 1861.

(Alegerea deputaților sinodali.) Astăzi s'a ținut în sensul cercularului ven. consistor arhierdiecesan scrutinul pentru alegerea deputaților mireni la sinodul arhierdiecesan în toate cercurile electorale ale arhierdiecesei. Bărbații de încredere ai singuraticelor sinoade parochiale din cercul XII. Cluj încă s'au adunat aici aici în Cluj în un așa număr însemnat, încât chiar și de aici se putea vedé, că adevăratul spirit al constituționalismului în biserica noastră, inaugurat prin Marele Andreiu, a pătruns mai mult ca în trecut și în comunele noastre de pe la sate.

Dimineața la 9 oare s'a celebrat serviciul divin cu mare solemnitate de către m. on. du. protpr. Tului Roșescu în biserică gr.-or. de aici, la care au participat aproape toți bărbații de încredere ai sinoadelor parochiale din acest cerc. După finalul serviciului divin, la invitarea m. on. dn. comisar consistorial Vasile Almășan, ne-am intrunit în cancelaria advocațională a acestuia, unde după cuvîntul de deschidere al dlui comisar ne-am constituit, alegînd cu aclamațiune notr pe dl C. Ceonțea și doi bărbați de controlă. Desfăcîndu-se pe rînd protocoalele sinoadelor parochiale, în curînd se observă, că și numele domnului comisar consistorial ocără între cei candidaiți la demnitatea de deputat sinodal, deci d-sa se retrage dela postul de comisar, invitînd colegiul a-și alege un comisar consistorial substituit.

Colegiul electoral cu unanimitate alege de comisar consistorial substituit pe dl Vasile Teotelecan, în vîșător în Mănașturul-ung, care ocupîndu-și locul presidiului, se procede mai departe la actul scrutiniului. La fine făcîndu-se numerisarea voturilor se constată, că dintre 6 candidaiți, domni Vasile Almășan, avocat în Cluj, și Petru Nemeș, notar public în Brașov, au întrunit cele mai multe voturi, deci acestia se proclamă de aleși deputaiți la sinodul arhierdiecesan.

Caracteristic e, și pentru afirmarea celor țice la începutul acestor rînduri îmi iau voce a constata, că toate protocoalele sinoadelor parochiale fără excepțiune au fost acceptate de bune, fiind toate prevăzute cu listele membrilor sinodali subscrise și sigilate în regulă, ceea-ce demonstră, că chiar un interval destul de scurt de câteva luni a fost de ajuns a stîrni în preoții noștri un mai viu interes și o mai mare atențiune la pregătirea actelor electorale. — O țic aceasta, căci la ultimul scrutin din toamna trecută, cînd cu alegerea deputaților la congresul nostru național-bisericesc, singur la scrutiniul din acest cerc au fost respinse aproape douăzeci de protocoale, parte că nu erau subscrise și sigilate în regulă, parte că lipsiau listele oficiale; precînd acum, cum țisei, toate au fost în regulă.

Pe la finea actului reîntorcîndu-se dl avocat V. Almășan, colegiul de scrutiniu îl întimpină cu un întreit „să trăiască“, ear' dl comisar consis. subst. Vasile Teotelecan, prin câteva cuvinte bine potrivite îi aduce la cunoscință încrederea ce a pus cercul în d-a, și astfel îi predă în fața colegiului credenționalul. — Dl deputat ales V. Almășan, primind credenționalul și răspunzînd în nisece cuvinte bine alese și valoroase la cuvîntarea dlui comisar, asigură colegiul, că va da cea mai mare atențiune cestiunilor ce privesc mai ales părțile aceste tractate foarte mașter în toate privințele.

Constatănd mai în sus îmbunătățirea și respective interesarea și atențiunea mai mare ce s'a dat de astădată actului electoral prin singuraticele sinoade parochiale deoparte, nu pot să nu-mi exprim nedumerirea față cu unele comune, din care se presentă foarte multe voturi la asemenea ocașuni. Îmi vine a aproba țisa lui A. F., că „cu ocașunea alegerilor la sinoade și morții află de bine a învia și după-ce își dau votul pentru cutare candidat earăși se întorc la ale lor“.

Cred însă, că timpul și aceste le-a vindeca.

Unul din colegiul scrutindător.

O teorie filosofică a istoriei.

De

Mihail Eminescu.

(După „Crestomați“ română“ de L. Manliu.)

Popoarele nu sînt produse ale naturii, — aceasta trebuie stabilit. La începutul dezvoltării lor ele au nevoie de un punct stabil, împregiurul căruia să se cristăliseze lucrarea lor comună, statul lor, precum roiul are nevoie de o mază. Dacă albinele ar avé jurnale, aceste ar fi foarte legitimize. Cînd mersul liniștit și regulat al afacerilor este lovit în centrul, în regulatorul seu, treaba nu poate merge bine. Și cu toate aceste noi Români de sute de ani n'am avut altă plăcere mai mare, decât a ne răsturna principii.

Alături cu această teorie fundamentală despre etat, ca aședămint al naturii și nu al rațiunii, vom trebui să-l caracterisăm repede.

1. Istoria din lăuntru a popoarelor este o luptă între idea statului și individualismul. Ce este individualism? Fiecare ființă organică e pentru sine lucru principal, semenul seu lucru secundar. Dorișele și aspirațiile ori-cărui individ omenesc sînt nemărginite, încât funcțiunea principală a vieții, a inimii sale este, nu realizarea unei dorișe, ci dorișea, voința ca atare. De acolo proverbul: „Toată lumea să peară, numai Manea

să trăiască“. Acest element e și periculos și folositor. Periculos, dacă o putere mai mare nu-i pune margini; folositor, dacă în margini logiuite el caută a-și realiza prin muncă aspirațiile sale, și precum soarele este tatăl luminii și al umbrei, tot așa individualismul este tatăl înfloririi și al decăderii, jus țiciei și al injustiției, binelui și rului.

Față cu această iluzie a inteligenței și a inimii individuale, care e cauza, că om pe om se exploatează, om pe om se nimicesce, față cu acest *bellum omnium contra omnes*, un ochiu mai limpede țice: „Stăi! Nimicînd pe vecinul tîu, tu lovesci în ține, căci puterile, care exploatează natura brută, s'au împușinat, tu ești mai sêrac cu o sumă oare-care de puteri. Deci vecinul să trăiască. El produce grâu, el are trebuință de mine, eu de el, nimicirea sa ar fi o pierdere vedită pentru mine, care nu mă pot ocupa cu toate celea“. Va să țică interesele individuale sînt armonisabile. Eată dar' idea statului: idea armoniei intereselor. Dar' producătorii de grâu au o țintă comună, interese comune: eată clasa; identitatea de interese nasce o identitate de păreri: eată principiile; se cere realizarea acestor păreri în stat: iată partida. Tot așa fac breslarii, formează o clasă, au principii, sînt o partidă. În locul individualismului personal vine cel de clasă. Pentru a-și asigura cercul de exploatare ele incremenesc câte odată: iată castele. Nimic nu va schimba natura

societății. Ea va rămâné un *bellum omnium contra omnes*, sub ori-ce formă pacnică s'ar presenta. Puterile în luptă se comascează, în locul indivișilor avem clase, forme superioare ale aceleiași principiu, care se luptă pentru supremație.

Statul însă, ca o formă și mai înaltă a aceleiași principiu, nu vede în clase indivișii deosebiiți, ci un complex de organe sociale, un individ: națiunea. Toate clasele sînt înaintea sa egale de importante, menirea sa este de a stabili armonia între ele, de a oprî ca una să nu fie exploatăată prea mult prin alta, căci toate trăesc și înfloresc una dela alta și peirea uneia condiționează peirea mai curîndu-se statul mai țardie a celeilalte.

2. Statul mai are și un scop moral. Drept va rămâné totdeauna, că societatea există prin exploatarea unei clase prin alta, afară de clasa, după părerea noastră, cea mai importantă, care exploatează de-a-dreptul natura, care produce materiile brute. Deci prelungă aceea, că statul va țingrij, ca această clasă, acești hamali ai omenirii să stee cât se poate de bine, el va căuta a deprinde și clasele superioare la o muncă folositoare, care să compenseze pe deplin sacrificiile celor inferioare. De aceea el va fi prin o aspră organizare contra semidictismului, contra spoliului, contra tendenței egoistice a acestor clase de a căștiga mult prin muncă puțină, de a nu se întrebă în socoteala cui trăesc.

Deci societatea e câmpul schimbărilor vecinice, al luptelor pentru existență și supremație, un *bellum omnium contra omnes*, statul este regulatorul acestei lupte, el opresce, ca aceste puteri egal de folositoare să nu se nimicească una pe alta. Societatea e mișcarea, statul stabilitatea.

De aceea, pentru-ca lupta să poată fi purtată în margini, trebuiesc o familie, ale cărei interese să fie acele ale armoniei societății, care să fie bogată, cînd toate clasele sînt bogate, puternică, cînd toate sînt puternice. Aceasta e diastia — monarhul, tot pentru-că individualismul este principiu vital al naturii omenesci, preferăm în privirea moștenirii legea salică și nu majoratul.

Cu totul opus acestei serii de idei este republicanismul. Nu vorbim de republicanismul în sens diplomatic, ci în sens social. Republică este ori-ce stat, în care o partidă, reprezentantă unei sau mai multor clase (însă nu a tuturor), poate să ajungă la stăpînire. Aceste republice le împart în antice și moderne. Republicele antice se bazează pe supremația claselor în forma de clase, republica modernă se bazează pe supremația acelorăși clase în formă movibilă. Deci Anglia, Franța, Italia, Austria, România sînt astăzi republice în sens modern; Grecia, Roma, Egiptul, Polonia, Germania vechie, Olanda vechie erau republice în sens antic. Ele există sau prin exploatarea neomenească a unei

clase prin alta, sau prin exploatarea sclavilor și a țeranilor robiți (cele antice), sau prin exploatarea unei țeri prin altele, adese prin toate la un loc. Anglia exploatează India, Franța pe toți iubitorii de lux din lume. Veneția și Olanda în evul mediu erau ca Franța astăzi, Grecia și Roma trăiau prin sclavi, Polonia, Ungaria, Germania și Franța vechie prin exploatarea neomenească a țeranilor, cu un cuvînt ori-unde bună starea unuia se traduce în apăsarea directă sau indirectă a unui altuia. O excepție par a forma Svițera și Statele-Unite, dar' par numai. Elveția trăiesc prin export industrial și prin toți indivișii căți aleargă, ca să chiețuească sudoarea fabricii și a țeranilor pe privirea dealurilor. America, pentru-că clasa desmoștenitilor găsesce o avere neîmpărțită, pe care 'și-o împarte, preiile. S'o vedem, cînd s'o umplé.

De aceea se vor vedé în toată omenirea două mari serii de idei, două tabere, aceea a individualismului: sistemul liberal, și aceea a armoniei intereselor, a statului ca o unitate absolută, a monarhiei juridice.*)

*) Monarhia aceasta nu est. de confundat cu despotismul. Despotismul, adecă substituirea voinței individuale în locul armoniei intereselor, după noi se nasce sau prin usurpățiune sau acolo unde, pe aceeași întindere de pămînt, o rasă domnesce preste altele, mai a es însă o rasă fundamental deosebită de locitorii autohtoni, de ex Turcii și Slavii, Hispanii și Maurii ș. a.

CRONICĂ

Excelența Sa baronul Szveteny, comandantul de corp de aici, primind un concediu mai lung, a plecat în 7 l. c. cu trenul de după amiază la Viena.

Aprobare refuzată. Ministrul ung. de interne a refuzat din motive formale aprobarea noului statut comunal al orașului Aiud, deoarece acesta a fost primit necetiv în congreagațiunea comitatensă.

Epidemia bubatului bătute în Cluj în mod îngrijitor. Preste o sută de copii s'au îmbolnăvit. Autoritățile au făcut pașii necesari pentru împiedicarea lătririi epidemiei.

În partea emigrării Săcuiilor, care e în mare parte cauzată prin lipsa de lucru, se vor lua, după cum anunță „Nemzet”, măsuri de sistare. Ministrul de agricultură, contele Andreiu Bethlen, va aplica de aci înainte la lucrul pentru exploatarea pădurilor statului în partea cea mai mare nume Săcuii.

Crima din Boesig. Marchisul de Sessavale a plecat la Paris dimpreună cu soția sa și cu directorul său de moșie. În comitetul administrativ al comitatului Arad, vicecomitele Sztharmáry a constatat relativ la atentat, că făptuitorii până acum încă nu sunt eruși.

Patriarhul George Brancovici se află deja din 7 l. c. în Timișoara, ca să conducă pertractările comitetului bisericesc. Patriarhul a transferat aproape pe toți suferitorii mănăstirilor din cercul său de activitate, sau i-a substituit prin noue organe, făcând prin aceasta primul pas pentru o reorganizațiune fundamentală a administrațiunii bunurilor ce formează proprietatea mănăstirilor sârbesci.

Un falsificator de bancnote arestat. În zilele trecute a fost prins și arestat în Timișoara falsificatorul de bancnote Constantin Prodan, care e cunoscut deja demult, că se îndeletnicește cu această meserie. Fotografia sa ornează și albumul criminalistilor din Budapesta.

Di Radu Văcărescu, fiul ministrului plenipotențiar al României la Curtea veneză, după cum se tel grafează din Viena, se va cununa la 28 l. c. în Bucuresci cu doamna Casotti. Di Teodor Văcărescu, tatăl, va călători spre acest scop în una din zilele viitoare la Bucuresci, de unde se va întoarce pe la finea lui Maiu, când apoi va cerceța un loc de cură. Afacerile legațiunii le va purta în absența sa dl Mavrodii, secretarul prim al legațiunii.

Un incident austro-turcesc în Sâlonic. Fi-se anunțată din Odjick: Când viceconsulul austriac se preumbla cu trăsura în 6 l. c., însoțit de un cavas și de un dragoman, trăsura a fost oprită pe loc de nise gardi de vamă. Deoarece trăsura nu s'a oprit numai decât, gardii amenințară pe cei din trăsura, după ceea-ce cavasul a sloboțit un foc de revolver în contra gardilor. Acestia își scoaseră cuțitele și răniră pe cavas. Vali-ula a introdus momentan cea mai strictă cercetare.

Un prelat darnic! De present în Sârbia se vorbește foarte mult despre Ieronim, episcopul din Niș. Indemnul la aceasta a fost un dar dat comitetului pentru edificarea unei biserici în Vlacco. Colosala donațiune e 2 groși, ceea-ce în banii nostri austriaci face cam 10 cr. Această faptă creștinească, cugetată din amintitul comitet, că merită a fi vestită orbi et urbi, a publicat spre acest scop în ziarul „Sloboda” din Niș următoarea: Mulțumită publică. „Eminența Sa, Ieronim, episcopul de Niș, condus fiind de sentimentul pietății și al sfintei credințe, s'a îndurat a dona pentru edificarea unei biserici din Vlacco doi groși. Comitetul bisericesc din Vlacco, mișcat prin această generositate maritimă, exprimă la locul acesta înaltului donator cea mai adâncă mulțumită”.

Anarhisti arestați. Din Bruxela se anunță: Cei 6 anarhisti, care au voit să arunce în aer fabrica de iarbă de pușcă din Ambret, au fost arestați.

Afacerea Parnell-O'Shea va ajunge din nou înaintea tribunalului spre pertractare. O'Shea urmărește pe Parnell pentru calumnia. Din acest incident vor eși la iveală episoade picante relative la raporturile lui Parnell cu soția unui căpitan.

Telefonul între Paris și Londra. Marși în săptămâna trecută s'a pus pentru prima oară în serviciul presei linia telefonică dintre Paris și Londra. Experimentele au reușit de minune.

Atentat în contra Țarului. Foaia vieneză „Extrablatt” anunță: După o telegramă din Petersburg a ziarului „Daily Telegraph” s'a descoperit Lunia trecută prin

prevederea poliției un atentat în contra Țarului. Era o mare sărbătoare rusă și împăratul venise pentru primirea paradei regimentelor de gardă în școala de călărit, unde înțarea a fost permisă și publicului prelungă bilete de intrare. Când împăratul a pășit pe tribună s'a observat la un individ ce încă era de față o purtare foarte bănuitoare. Receptivul a fost arestat și vizitat. S'a aflat la el un revolver încărcat și o sticlă cu venin. Se dă cu socoteala, că arestatul, care se numește Skamedian, stă în legătură cu conjurațiunea pusă la cale de Günsburg.

Derailare de tren. Trenul expres din Paris a derailat Sâmbătă trecută lângă gara din Tulusa. Sânt mai mulți răniți.

Un violent cutremur de pământ cu mișcări undulătoare și repetat s'a simțit Sâmbătă trecută la Rimini în Italia.

VARIETĂȚI.

(Efectul hipnotismului.) Doctorul Forrenbacher, medic primar al spitalului de alienați din Staiewetz, a făcut următoarele experiențe cu hipnotismul:

El avea sub căutare un tânăr de 17 ani, elev la liceu. Acesta înainte cu un an se vindecase din scarlatină, dar rămase așa de slăbit la nervi, încât la cel mai mic șgomot se spăria, îl apuca o tremurătură nervoasă înspăimântătoare.

Doctorul, pentru a-l feri de ori-ce senzație, i'a pus vată în urechi, i'a ordonat să umble în ciorapi și să stea în cameră cu covoaie.

Cu toate aceste boala înainta și tânărul ajunse atât de slăbit, încât când audia cel mai mic șgomot, ca fișitul unei gazete sau al vre-unui rochiu, îl cupridea delirul pipăitului (delir de tonchier).

În tot acest interval el nu putea să mănânce decât lapte, cartofi și pâne.

El a fost dus de părinții sei la Gratz, în cura unui doctor, care căuta să-l vindece prin electricitate. Dar nu s'a putut ajuta nimic.

Atunci se recurse la hipnotism. Doctorul îl adormi, îi sugesță, că e sănătos, și când tânărul se deșteptă, se simți mai bine, ba chiar bine de tot, încât preste trei zile nu mai simțea nimic greu sau slăbit în corpul sau și își putu să părăsească spitalul creștănoșău.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Societatea academică „România Jună” din Viena își ține de a sa datorință a aduce și pe calea aceasta tributul recunoștinței ce datorese institutului de credit și de economii „Albina” din Sibiu pentru marinosul dar votat în adunarea generală din 31 Martie în suma de 50 fl.

Fie ca acest prea nobil exemplu să-și afle imitatori cât de mulți.

Viena, 7 Aprilie n. 1891.

Pentru comitet:

G. Candrea, V. Coleriu, președinte, cassar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrică, această redacțiune ia pe seama răspunderii.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 10 Aprilie n. Clubul centrului liberal s'a constituit prelungă susținerea principilor vechi. Clubul Polonilor publică un comunicat, în care anunță, că deocamdată vor observa atitudinea mânei libere. Acele grupuri, care s'au întrunit sub conducerea contelui Hohenwart, au hotărât primirea numirii clubului conservatorilor.

Sofia, 10 Aprilie n. Guvernul s'a adresat Rusiei recercându-o pentru arestarea și extradarea omoritorilor ministrului Belcef, și provocându-se la aceea, că Bulgaria a expulsat aceste nău date privilegii la bănueli, cu atât mai îndreptățită ar fi pretensiunea, ca Rusia să belcegez omorători ordinari.

Belgrad, 10 Aprilie n. Plecarea celor 28 ofițeri, meniți pentru instrucție pe doi ani în Rusia, e iminentă.

Filadelfia, 10 Aprilie n. Comandantul poliției și 13 subșerifi au fost arestați, acușați fiind de a fi ucis lucrători puși în grevă, care au atacat societatea de cocuri.

Bibliografie.

„Istoria Românilor din Dacia-Traiană”. Volumul IV. Istoria modernă partea I (Dela Mateiu Botorab și Vasile Lupa până la Fanarioși) a eșit de sub presă și va sosi preste vre-o două săptămâni la librăria Socec și Haimann. Autorul expune în acest volum de 660 pagini. Mari în 8° optzeci de ani din istoria țerilor române 1633—1714. Deși restimpul este comparativ cu acele expuse în volumurile precedente, scurt, el este plin de fapte însemnătoare, ceea-ce explică cum se face de acest volum este tot atât de întins ca și acel al III-lea. Domniile paralele ale lui Mateiu Batorab și Vasile Lupa cu expunerea covârșitoare înfuriiri grecesci ce se stabilesc încă de pe timpul lor în Muntenia și Moldova și cum în fapt însemnat al introducerii limbii române în biserică sânt urmate de o amănunțit de cel mai mare interes asupra așezămintelor juridice atât acele ce au precedat legiurile domnilor îngemănați, cât și a acestor legiuri înseși. Luptele Românilor contra Turcilor, purtate în Muntenia cu deosebire de familia Cantacuzinescilor, domnia cea lungă și plină de interes a lui Constantin Brancoveanu, desbaterile păcii dela Carloviți, care aduseră atât de aproape perirea țerilor române, și în sfârșit un însemnat capitol asupra culturii acestui restimp cu o analiză amănunțită a cronicarilor și scriitorilor moldoveni și munteni, eată în puține cuvinte bogatul cuprins al acestui volum. Mai mult de o mie de note cuprind trimiterea la izvoarele consultate, cele mai multe reproduse în textul original și dau pretutindeni puțința controlării spuselor autorului.

A apărut:

Volumul 2 din Istoria universală partea I. (Istoria antică) de dl Ioan Slavici, profesor în Bucuresci.

Amintiri istorice și programele semnate de liberali dela 1848 până ați. Adunate și anotate de Vintilă Rosetti. Un volum 2 lei. La administrația „Românilor”.

Al doilea vol. din Istoria universală prelucrată pentru clasele superioare de liceu de Petru Rășcanu, profesor la universitatea de Iași. Volumul ce a apărut conține 18 coale de tipar și tractează numai istoria Grecilor. Editura este a dlor Maximovici și Alexe din Iași.

Poesii de Mihai de Bonachi. Un frumos și elegant volum, tipărit pe hârtie de lux. Bucuresci. Ig. Haimann, librar-editor. Calea Victoriei 73. 1890.

„Petale”. Novele de Căton Theodorian. Volumul edițiune de lux 2 lei. Se găsește de vânzare la toți librării din Bucuresci și din principalele județe ale României. Pentru orașele unde nu se găsește, doritorii pot trimite costul prin mandat postal către autor: Strada Popa-Soare nr. 8, Bucuresci.

„Sărutările” e titlul unei elegante broșuri ce a scos-o dl I. S. Spartali zilele aceste în traducere românească după Jean Second. Sărutările au apărut în ediție de bibliofil, 400 exemplare numerotate. Prețul 2 lei.

Călimdarul zilei

80 Martie (11 Aprilie) 1891.

Iulian: Ioan Scăr. Gregorian: Leo c. m. Soarele: răsare 5.23, apune 6.38

Buletin meteorologic.

Sibiu, 10 Aprilie n. 8 care dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura aerului în Celsius, Vântul în direcția și tăria, Direcția vântului.

Din țeară 8 Aprilie n. 7 care dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul în direcția și tăria.

Sosiți în Sibiu.

La 10 Aprilie n.

Hotel „Nehirer”. Dreda, Salmer, Waitzner, din Budapesta. Pohl din Breslau, Wenzel din Viena și Brust din Brașov, comercianți. Brühl, Krauss, Wagner și Dr. Herzog, din Viena.

Hotel Melzer. Hanzel și Fosztó, ofițeri din Alba-Iul. A. Neuman, voluntar din Viena. Binder, director din Budapesta. Alb. Timbus, antreprenor din Dorda.

Economic.

Temperatura și starea sēmănturilor în România. Corespondentul din Bucuresci al lui „Pester Lloyd” scrie aceluia ziar cu data de 4 Aprilie n. următoarele: Împărțirile mele despre reacțiunile păgubitoare ale iernii celei aspre din urmă asupra stării sēmănturilor de toamnă au suferit o confirmare și o extindere nedorită prin scrierile cele noue ce au sosit într'aceea. Starea preste tot a rapiței e cu mult mai rea decum era de temut imediat după topirea zăpeții și numai în apropierea munților va da o recoltă coreșpundătoare în parte unor mici pretensiuni. La șes — și acesta a devenit hotărîtor pentru recolta noastră de rapiță — nu va fi deloc în anul acesta recoltă de rapiță și anume în districtul Ialomița și Brăila starea sēmănturi a devenit atât de rea, că cămăpurile în partea cea mai mare au trebuit din nou arate și sēmenele și grăub sau cereale văratice. Așemenea cu prăbul a sferit mai multă stricăciune decum s'a presupus, și de aceea rezultatul sēmăntului de primăvară, deja în urma raporturilor noastre meteorologice excesive atinător în privința desvoltării sale mai mult dela întâmplări neprecalculabile, va forma un deosebit factor important pentru recolta acestuia. Durere, temperatura lunii lui Martie, extraordinară de favorabilă pentru e începere timpurie a arătului de primăvară, aflător aproape pretutindena în deplină curgere, a suferit în săptămâna din urmă o întrerupere neplăcută. De câteva zile ploaia în întreaga țeară, și chiar și pentru cașul dorit al unei întoarceri în spre mai bine va trece câțva timp până când în cămăpurile și podgoriile pătrunse de ploaie lucrările de primăvară începute, dar întreprinse prin povoaiele amintite, vor pute fi eară reluate. Mână în mână cu intrarea timpului ploios a mers o scădere foarte simțitoare a temperaturii, în urma căreia nu numai munții până jos la poale au primit un aspect de iarnă, ci și șesul a avut să semnaleze ninsori. Anume Bucurescenii au fost surprinși ieri dimineață în acest aspect, pentru ei cu totul neobișnuit în acest anotimp, cooperișelor cu totul acoperite de zăpadă. Viile în general au iernat bine, precând pomii în toate părțile mai expuse au suferit stricăciuni.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 24, 25 și 26 Martie 1891. Țuclos lui Carnevali, grâu 4000 hect., 14.80 lei. Țuclos lui Carnevali, grâu 9300 hect 14.35 lei. Țuclos lui Carnevali, grâu 4200 hect., 14.80 lei. Politti lui Schmirer, grâu 4100 hect., 14.25 lei. Cusșof lui G. Nicolopulo, grâu bul. 3700 hect., 13.15 lei. Evloghio lui Galiatato, grâu bul. 1330 hect., 13.50 lei. Maras lui Negroponte, grâu 1500 13.75 lei. Dreiffus freres lui Millas, grâu 1600 hect., 13.50 lei. Dreiffus freres lui Millas, grâu 1600 hect., 13.50 lei. Dreiffus freres lui Millas grâu 1800 hect., 13.50 lei. Bach lui L. Mendl, orz 1400 hect., 7.80 lei. Sasso lui L. Mendl, porumb 2000 hect., 10.40 lei. Sasso lui L. Mendl, porumb 4000 hect., 10.40 lei. Mataranga lui L. Mendl, porumb 2000 hect., 10.25 lei. Vechslor lui G. Mendl, porumb 1200 hect., 10.35 lei. Vlasopulo lui Peirano, porumb 1600 hect., 9.90 lei. Eisenstein lui Peirano, porumb 1350 hect., 10.25 lei. Eisenstein lui Peirano, porumb 1350 hect., 10.25 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 10 Aprilie. Grâu, hect. 76 până 82 chilo fl. 5.60 până 6.40. grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.70 până 5.30, sęcara 70 până 75 chilo fl. 4.- până 4.40, orz 62 până 66 chilo — până —, ovės 42 până 50 chilo fl. 2.40 până fl. 3.-, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 4.20 până fl. 4.60, mălaiul 70 până 74 chilo fl. 4.- până fl. 4.50, cartofi 69 până 70 chilo fl. 1.80 până fl. 1.50, sēmăntă de cânepă fl. 8.50 până fl. 9.- mazăreă 76 până 80 chilo fl. 5.- până 5.50, linteă 78 până 82 chilo fl. 8.- până fl. 9.-, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.-, păsat de grâu 100 chilo fl. 15.50 până fl. 15.80, făină nr. 1 fl. 15.-, nr. 3 fl. 13.40, numărul 5 fl. 12.40, slănină 100 chilo fl. 56.- până fl. 53.-, unsoare de porc fl. 60.- până fl. 62.-, sęcă brut fl. 20.- până fl. 22.-, sęcă de lumină fl. 31.- până fl. 35.- lumină trnate de sęcă fl. 38.- până fl. 40.-, săpun fl. 20 până fl. 30.-, fân 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.50, cânepă fl. 82.- până fl. 35.-, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.60 până fl. 3.-, spirt p. 100 l. 54 până 55 cr., carnea de vită 44 cr. până 46, carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec — până — cr., ouș 10 cu 16 până 20 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 4 Aprilie n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 46 — cr. până 47 — cr., unguresci grei tineri 49 — cr. până 49 1/2 cr., de mijloc 48 — cr. până 49 — cr., ușori 48 — cr. până 49 — cr., marfă țerănească grea — cr., ușoară 48 — cr. până 49 — cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 48 — cr. până 48 1/2 cr., transito de mijloc 48 — cr. până 48 1/2 cr., transito ușori 47 1/2 cr. până 48 1/2 cr., îngrășați cu — cr. până — cr., îngrășați cu ghindă — cr., până — cr. per — cămăpiti dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Aprilie n. 1891.

Table with multiple columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Includes rows for Grâu, Bănățenscu vechiu, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Lira turcesci, Ruble rusești. Includes values for Cump. and vënd.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impmuntul căilor ferate ung., etc. Includes various financial data points.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impmuntul căilor ferate ung., etc. Includes various financial data points.

Bursa de Bucuresci.

Table with 2 columns: 28 Mart. et. v., Renta rom. per 1875 5%, etc. Includes various financial data points.

Pentru redacțiune responsabili: Andreiu Baltes.

TELEGRAMA!

Prin ocasiunea unei cumpărări favorabile numai de acum sunt în plăcuta pozițiune de a vinde toți articlii mei, precum:

Vestminte pentru bărbați și copii, pardesiuri și altele de soiul acesta din materie de **Kammgarn, bumbac și de lână; apoi mașini de cusut de toate sistemele.**

☞ Toate acestea prelungă prețuri de minune și ne mai pomenit ieftine. ☜

Dau toți acești articli ai mei și pe rate lunare și săptămânale.

☞ La un rînd de vestminte se dă 1 pălărie gratuit. ☜

[1026] 6-6

Cu toată stima

ISAC ASCHER, Sibiu,

Piața-mare Nr. 18.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1890.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copsa-mică—Sibiu						
Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren	Tren			
accelerat	accelerat	de persoane	de persoane	accelerat	de persoane	accelerat	de persoane	accelerat	de persoane	de persoane	accelerat	de persoane	de persoane	accelerat	de persoane	de persoane	de persoane	de persoane	de persoane			
Viena	3.25	8.—	10.50	Bucuresti	7.35	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	—	12.59	4.51	Copsa-mică	—	4.05	10.47	7.10		
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	5.35	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	1.39	5.27	Șeica-mare	4.85	11.17	7.43				
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	6.19	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul-de-jos	1.56	5.44	Loamneș	5.16	11.58	8.27				
P-Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.18	7.21	Arad	8.10	3.50	5.27	Jibot	2.23	6.06	Oena	5.47	12.29	8.59				
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Feldioara	2.48	4.00	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	Orăștie	2.49	6.28	Sibiu	6.10	12.52	9.23				
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Apatia	3.12	4.44	Gyrok	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	3.37	6.56	Sibiu—Copsa-mică							
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Homorod	3.32	5.20	Pauliș	3.05	4.46	6.23	Deva	3.53	7.25	Sibiu	7.35	4.34	9.50				
Bratea	3.33	8.16	4.31	3.40	Ágostonfalva	3.47	5.47	Radna-Lipova	3.23	4.58	6.34	Branicla	4.18	7.45	Oena	8.02	4.58	10.14				
Bucia	—	—	4.54	4.03	Elisabetopol	4.20	6.35	Conop	5.38	7.17	—	Ilia	4.43	8.10	Loamneș	8.30	5.25	10.40				
Cucina	4.26	9.05	5.40	4.51	Mediaș	5.45	8.47	Bérvava	5.53	7.33	—	Gurasada	4.53	8.20	Șeica-mare	9.05	5.55	11.10				
Huedin	4.68	9.35	6.22	5.32	Copsa-mică	6.12	9.29	Soborșin	6.33	8.20	—	Zam	5.21	8.48	Copsa-mică	9.34	6.20	11.35				
Stana	—	—	6.38	5.49	Micăsasa	6.33	10.10	Zam	6.58	8.49	—	Bérvava	6.46	9.54	Cucerdea—Oșorheiu—Regh-săs.							
Aghiriș	—	—	6.59	6.17	Blaj	6.46	10.32	Gurasada	7.22	9.16	—	Conop	7.02	10.09	Cucerdea	2.55	8.20	2.56				
Ghirbău	—	—	7.11	6.28	Crăciunel	6.48	10.42	Ilia	7.38	9.32	—	Radna-Lipova	5.49	7.36	Cheta	3.25	8.53	3.26				
Nădășel	5.49	—	7.24	6.44	Teiuș	7.22	11.37	Branicla	7.54	9.51	—	Pauliș	6.06	7.50	Ludoș	3.41	9.11	3.42				
Cluj	6.02	10.35	7.39	7.04	Aid	7.51	12.23	Simeria (Piski)	8.14	10.18	—	Deva	6.24	8.03	M-Bogat	3.56	9.39	3.57				
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Vințul-de-sus	7.58	1.23	Orăștie	8.43	10.44	—	Glogovaț	7.06	8.38	Cipen-Iernut	4.33	10.18	4.34				
Ghiriiș	7.30	12.42	9.18	10.31	Uioara	8.15	1.50	Jibot	9.12	11.14	—	Arad	7.45	9.05	Kereș-Sz.-Pál	4.48	10.34	4.49				
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Aid	8.45	2.46	Vințul-de-jos	9.34	11.39	—	Szolnok	11.51	2.25	Nireșteu	5.11	10.58	5.12				
Uioara	—	—	1.25	9.56	Cucerdea	9.16	3.33	Alba-Iulia	9.56	12.05	—	Budapesta	1.55	5.50	Oșorheiu	5.30	11.17	5.31				
Vințul-de-sus	—	—	1.33	10.02	Ghiriiș	—	5.28	Teiuș	10.17	12.26	—	Viena	7.20	1.40	Reghinul-săs.	5.46	—	5.48				
Aid	8.21	1.55	10.22	12.02	Apahida	—	6.05	Simeria (Piski)—Petroșeni	10.44	12.58	—	Petroșeni—Simeria (Piski)	—	—	Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea	—	—	—				
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Cluj	10.36	6.05	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	Reghinul-săs.	8.25	8.15	—				
Crăciunel	8.42	2.24	10.57	1.18	Blaj	10.48	6.26	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	Oșorheiu	10.—	9.53	—				
Blaj	9.14	3.02	11.36	2.11	Nădășel	—	6.42	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	Ludoș	7.24	5.54	10.20				
Micăsasa	—	—	3.33	12.04	Ghirbău	—	6.58	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	M-Bogat	8.07	6.37	11.02				
Copsa-mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Aghiriș	—	7.24	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	Cipen-Iernut	8.29	6.58	11.23				
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	Stana	—	7.47	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	M-Bogat	9.02	7.28	11.53				
Elisabetopol	10.30	—	1.08	4.27	Huedin	12.01	8.27	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	Cheta	9.51	7.57	12.22				
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	Cucina	12.31	8.49	Arad—Timișoara	—	—	—	Timișoara—Arad	—	—	Cucerdea	10.23	8.25	12.50				
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Bucia	—	9.08	Arad	6.41	12.20	9.10	Timișoara	7.20	3.30	Simeria (Piski)—Hunedoara							
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Bratea	—	9.28	Arad-nou	7.09	12.44	9.22	Sân-Andrei	7.09	3.16	Simeria (Piski)	11.05	8.98	—				
Ágostonfalva	—	—	3.56	8.36	Rév	—	9.28	Németh-Ságh	7.31	1.09	9.41	Mercizfalva	6.51	2.43	Cerna	11.26	8.59	—				
Apatia	1.26	—	4.19	9.10	Mező-Telegd	1.10	10.04	Vinga	7.58	1.37	10.01	Orcizfalva	6.35	2.26	Hunedoara	11.55	9.28	—				
Feldioara	1.47	—	4.44	9.44	Oradea-mare	1.36	10.41	Orcizfalva	8.14	1.54	10.14	Vinga	6.17	1.59	Hunedoara—Simeria (Piski)							
Brașov	2.23	—	5.20	10.31	P-Ladány	2.01	11.06	Mercizfalva	8.29	2.10	10.26	Németh-Ságh	6.05	1.39	Simeria (Piski)	6.—	2.15	—				
Timiș	3.15	—	6.14	1.37	Szolnok	2.08	1.19	Sân-Andrei	8.45	2.27	10.39	Arad-nou	5.50	1.21	Cerna	6.26	2.41	—				
Predeal	3.47	—	6.45	2.22	Budapesta	3.31	3.31	Timișoara	8.45	2.27	10.39	Arad	5.30	12.35	Simeria	6.45	3.—	—				
Bucuresti	9.30	—	11.45	—	Viena	5.11	6.35	Ghiriiș—Turda	9.08	2.53	10.58	Turda—Ghiriiș	—	—	Hunedoara—Simeria (Piski)							
Murăș-Ludos—Bistrița				Bistrița—Murăș-Ludos				Sighișoara—Odorheiu				Odorheiu—Sighișoara				Hunedoara—Simeria (Piski)						
Murăș-Ludos	—	—	4.—	Bistrița	—	—	1.16	Sighișoara	—	—	5.—	11.25	Odorheiu	—	—	8.40	2.45	Hunedoara	—	—	6.—	2.15
Țagu-Budatelic	—	—	7.07	Țagu-Budatelic	—	—	4.15	Odorheiu	—	—	7.49	1.50	Sighișoara	—	—	10.52	5.28	Cerna	—	—	6.26	2.41
Bistrița	—	—	9.59	Murăș-Ludos	—	—	7.21	Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.								Simeria	—	—	6.45	3.—		